

ENERGIA

SOLARIA ENPRESAREN PLANEN AURREAN...

DUELA HILABETE BATZUETATIK HONA, SOLARIA ENPRESAK, EUROPAKO HEGOALDEAN EGUZKI ENERGIA FOTOVOLTAIKOAREN GARAPENEAN ETA SORKUNTZAN ENPRESA LIDERRA DENAK, PROIEKTU BAT AURKEZTU DU, ORAIN INGURUMEN INPAKTUAREN EBALUAZIO FASEAN DAGOENA, ARABAKO HEGOALDEAREN (ARMIÑON) ETA ABANTO-ZIERBENAREN ARTEAN GOI TENTSIOKO ENERGIA HUSTEKO LINEA BAT ERAIKITZEKO, 100 KM BAINO GEHIA-GOKOA, URKABUSTAIZ UDALERRI OSOA ZEHARKATUKO LUKEENA.

Linea hauen helburua, oraingoz, Arabako hiru instalazio fotovoltaikoetan sortuko den energia Zierbenako azpiestaziora eramatea da, ondoren Sare Elektrikora bidaltzeko.

Gure udalerrian, goi tentsioko linea hori Zuiatik sartuko litzateke Gillerna ingurutik, eta, ia udalerrri osoa zeharkatu ondoren, Uzkianotik Inosorantz jaitsi eta Zierbenara ino jarraituko luke.

50 eta 100 metro arteko altuera duten dorreak

Goi tentsioko dorreak jarriko lirateke 600 metrotik behin, 50 eta 100 metro bitarteko altuerakoak gutxi gorabehera, eta 400 m² inguruko zorua okupatuko litzateke dorre bakoitzeko, zurkaintzak instalatzeko, eta 20 metro baino gehiagoko kale bat linearen az-

pian, bere hedadura osoan.

Alta linea hori ez da soilik Solariak eta Energiaren Euskal Erakundeak (EEE), Indarberri sozietatearen pean (Solaria eguzki energia fotovoltaikoa garatu eta sortzeko enpresak %70eko partaidetza du, eta EEEK %30ekoa), Araban instalatu nahi dutena. Gasteiz inguruan, Gasteiz 1 eta Gasteiz 2 instalazio fotovoltaikoen ingurumen inpaktuaren aldeko adierazpenak lortu dituzte, guztira 100 MWko edukierakoak (50MWekoa bakoitza), 200 hektarea inguruko nekazaritza lurren okupazioarekin, 200 futbol-zelai profesional baino gehiagoren baliokidea.

Bi lantegi horiek Gasteiz inguruan, Arzubiagan edo Jundizen, dauden azpiestazioetan sortzen duten energia hustuko dute. Izan ere, Forestalia Zaragozako plantetan ekoizten duten energia husteko proiektue-

tarako erreserbatuta/kontratatuta dago, 200 km inguruko ebakuzio lineekin.

Planta fotovoltaikoak Zigoitia, Mendoza eta Armiñonen

Baina Solariak gutxienez ezaugarri bereko beste hiru planta fotovoltaiko instalatu nahi ditu Araban. Zigoitia (iaztik lurra erosten hasia dago), Mendoza eta Armiñon. Azken hori, gutxi gorabehera 100MWkoa, Euskadiko handiena izango da. Hiru solairu horietatik atera nahi dute energia Abanto-Zierbenako azpiestaziora.

Baina hauek ez dira inguruan ezagutzen ditugun instalazio bakarrak. Garoñan, 1.000 hektareako okupazioarekin, Solariak 595 megawatteko (MW) planta bat instalatu nahi du, 1,5 milioi eguzki panel baino gehi-

SOLARIA ENPRESAREN PLANEN AURREAN...

agorekin nekazaritza lurretan, hamabost bat udalerritan zabalduko den 'kristalezko' ozeano batekin. Lurrak eskuratzeko kontak-tuak duela bi urte hasi ziren.

Kasu honetan, Garoñaren ingurua au-keratu izana, Solariaren arabera duela lau hamarkada baino gehiagotik desagertutako zentral nuklearraren inguruan eraiki zen gar-raio eta komunikazio sarea aprobetxatzeko da.

Energia garraiatzeko linea

Solariako proiektua ingurumen inpaktuaren ebaluazio fasean dago orain, eta enpresaren beraren arabera, ekoizpen instalazioetatik gertuen dagoen edozein energia ekoizpe-neko instalaziotara konektatu behar diren konexio azpiestazioak gainezka daudelako du behar hori edo haiek ez dutelako konexi-orako baimenik; horregatik eraiki nahi dute energia husteko 100 km baino gehiagoko linea hori.

Lehen esan dugun bezala, bai Arzubiaga-ko azpiestazioak bai Jundizko azpiestazioak gainezka dute dagoeneko beren edukiera; izan ere, Forestaliak Zaragozako plantetan sortuko dituen energia ebakutzeko proiektuetarako erreserbatuta/kontratuta ditu, 200 km inguruko ebakuazio lineekin.

Erakundeen utzikeria

Horren guztiaren aurrean, Urkabustaizko Udaletik zenbait galdera egiten ditugu. EAEn ez da onartu Energia Berriztagarriaren Lurraldearen Arloko Plana, eta, ondorioz, "lurraldean ez da inongo kontrol edo mugarik ezarri". Une honetan, enpresek erabakitzen dute non, noiz eta nola hedatu nahi duten energia berriztagarria. Erakundeek lurraldea antolatzeko lanari utzi diote. Sektore Elektri-koari buruzko abenduaren 26ko 24/2013 Le-gearen arabera, energia elektrikoa sortzeko, garraiatzeko eta banatzeko instalazio elek-trikoak onura publikokotzat jotzen dira, ho-riek ezartzeko beharrezkoak diren ondasun eta eskubideak nahitaez desjabetzeko eta bide zorra ezarri eta baliatzeko.

Gure ustez, enpresa pribatuek sustatuta-ko energia sortzeko instalazio handi horiek onura publikokoak direla aitortzeak, hurbilen dauden azpiestazioen dimentsionamendu egokirik gabe, energia husteko sare zabal bat eraikitzen behartuz, ez du Sektore Elektri-koari buruzko Legean azaldutakoaren babesik.

Balio handiko nekazaritza lurrak

Proiektu horietako batzuk balio handiko nekazaritza lurretan daude. Lur horietan lurza-

tiak elkartu edo ureztaketak modernizatu dira, nekazaritza produktibitatea hobetzeko. Nekazaritza hobekuntzarako proiektu horiek nekazaritza sektoreak bultzatu ditu neurri handi batean, eta gizarte onura zuzena eman dio lehen sektoreari, inbertsio publiko egokiak eta interes orokorreko ekintzak egi-nez.

Udalak energia sektorea demokratizatu nahi du

Energia sektorea demokratizatzea dugu helburu, baina lurralde justiziaren nozioa kontuan hartu behar da: ez da zentzuzkoa landa ingurunea energia azpiegituz betetzea (energia sortzaile huts bihurtzea) eta industria eta hiri ingurunea sortze gu-netik kanpo uztea (energia kontsumitzaile huts bihurtuta); eta ez da onargarria lurralde historiko batzuk proiektuz gainezka egotea, beste batzuetan energia berrizta-garririk ia sortzen ez den bitartean. Bitarte-ko lurralde unitate guztiek eta lurralde his-

toriko guztiek gure herrialdeak egin behar duen trantsizio energetikoan ekarpenak egiteko ordua da, lurralde bakoitzaren erantzunkidetasuna bere energia kontsumoarekin eta lurraldeen arteko elkartasunarekin uztartuz.

Ondorioz, Urkabustaizko Udaletik honakoa jakinarazi nahi dugu:

- Ebakuazio linea eta balio estrategiko handiko lurrei eragiten dien afekzioa baztertzen ditugu.
- Proiektuak zuzenean eragiten dien Gorbeialdeko Kuadrillako udalekin batera, proiektu horri buruzko alegazioak egingo ditugu.
- Gainerako erakundeei (Aldundia, Eusko Jaurlaritza eta Madrilgo Gobernuak) eskatzen diegu gai horretan duten erantzukizuna beren gain har dezatela.

ARABAKO IRAKURKETA FEMINISTAKO KLUBEN V. TOPAKETA

EKAINAREN 1EAN EGINGO DA LEHEN ALDIZ GORBEIALDEAN ARABAKO IRAKURKETA FEMINISTAKO KLUBEN TOPAKETA, 100 BAT EMAKUME IRAKURLEREN PARTE HARTZEAREKIN.

IZARRA

EKAINAK 1 DE JUNIO
Larunbata / Sábado

PROGRAMA

11:00-11:30 Ongi etorria / Bienvenida

11:30-13:00 Conferencia de TOTI MARTINEZ DE LEZEA-ren hitzaldia
Irakurle klubetako parte-hartzaileak / Participantes de los clubes de lectura

13:15-14:00 Tokiko produktuen dastaketa / Degustación de productos locales

14:30-16:00 Bazkaria / Comida
Kateringa ekitaldiaren karpan / Catering en la carpa del evento

17:00-18:00 Dantzaldia eta agurra / Dantzaldi y despedida

Norentzat / Dirigido a:
Arabako irakurketa-klub feministen partaileak / Participantes de los Clubes de lectura feministas de Álava

Hizkuntza / Idioma:
Ele bietan / Bilingüe

Autobus eta adingabeen zaintza zerbitzuak eskuragarri / Disponibles servicio de autobús y de cuidado de menores

Gorbeialdeko Kuadrillan irakurketa feministako hainbat klub daude dagoeneko. Kuadrilla mailako kluba 2018an sortu zen: txandaka elkartzen dira Zuian eta Urkabustaizen hileko azken astelehenean. Era berean, Aramaiokoa 2019tik dago martxan, eta aurten beste bat sortu da Legution. Gorbeialdeko Kuadrillako Berdintasun Sailak sortu eta koordinatzen ditu guztiak.

Guztiek funtzionamendu bera dute. Urtarrilean, urteko irakurketen proposamena egiten da, eta, koordinatzaile baten laguntzaz, emakumeek idatzitako hainbat eleberri irakurtzen dira, saio hauetan ikuspegi feministatik aztertu eta komentatzen direnak. Kuadrillako saioen koordinatzailea Begoña Etayo da; Aramaioko Ainhoa Aldazabal eta Legutiokoa Natalia Jimenez. Helburua beti da irakurketaren bidez feminismora hurbiltzea.

Araba osoko emakume irakurleak

Ekainaren 1eko topaketari dagokionez, Urkabustaizen egingo da, eta bertan izango dira, besteak beste, Jone Berriozabal Berdintasunerako foru diputatua, Agustin Otsoa Eribeke Landa Kuadrillako presidentea eta Toti Martinez de Lezea idazlea.

Topaketa goizean hasiko da agintarien aurkezpenarekin eta Toti Martinez de Lezeak emango duen hitzaldiarekin. Ondoren, parte hartzaileen irakurketak eta bertako produktuen dastaketa izango dira. Ondoren, bazkari bat egingo da karpan bertan; eta eguna amaitzeko, dantzaldia eta agurra egingo dira.

Antolatzaileek (Arabako Foru Aldundia eta Gorbeialdeko Kuadrillako Berdintasun Saila) jakinarazi dutenez, autobusak jarriko dituzte eta adingabeak zaintzeko zerbitzu bat ere egongo da eskuragarri; halaber, topaketarako izena emateko epea itxita dago.

KULTUR ANIZTASUNAREN ALDEKO JARDUNALDI UGARI

URKABUSTAIZKO UDALA ASPALDITIK DABIL UDALERRIAN ELKARREKIN BIZI DIREN KULTURAK EZAGUTZEKO ETA BALIOESTEKO EKIMENAK BULTZATZEN.

Funtsezkoa da udalerrian dauden kulturak elkar ezagutzea, denon artean hobeto ulertu eta elkarrekin bizi ahal izateko. Ildo horretan, Udala errazten dabil hainbat ekimen antolatzen dabiltzan eragileen lana, hala nola Izarratik migratutako emakumeak, Lan eta Jolas, Zehar Errefuxiatuak eta Mixtura, beste askoren artean.

Horren adibide da duela gutxi Kultur Etxean Kultur Aniztasunaren Nazioarteko Egunaren testuinguruan egindako Te Topaketa eta aurretik egindako beste hainbat jarduerak.

Hurrengo hitzordua ekainaren 7an, 17:30ean, Ostuño parkean ospatuko den Kulturarteko Jaia izango da. Hitzorduan askari partekatua izango da, eta bertaratzen direnei etxetik jateko zerbaitek ekartzera gonbidatu zaie, hainbat gustu eta sukalde desberdin ezagutzeko.

Askariak gain, hennarekin margotzen ikasteko tailerra ere antolatu dute -17:30etatik 19:30etara egingo da-, baita artisauek lan egingo duten gunea eta haurrentzako jolas txokoa ere.

Udalerrian bizi diren eta beste kultura batzuetatik datozen pertsonen berariazko gonbidapena egin nahi zaie, elkarri hobeto ezagutu eta gure bizilagunengandik gehiago ikasteko.

URKABUSTAIZ BIRA, UDALERRIKO HERRI GUZTIAK BATZEKO MARTXA

HERRITAR TALDE BATEK ETA ESTUÑAGAN MENDI TALDEAK URKABUSTAIZ BIRAREN LEHEN EDIZIOA ANTOLATU DUTE EKAINAREN 22RAKO, LARUNBATA. MARTXA HONEK EZ DU IRABAZLERIK, ETA GURE HERRIAK HOBETO EZAGUTZEA DU HELBURU.

Idea 2024ko urtarrilean sortu zen. Mendizale taldeak ondorioztatu zuen gure inguruko herri guztiak ez ditugula ezagutzen eta egokia litzatekeela mundu guztiak egiteko moduko zerbait antolatzea, kirolarekin eta naturarekin batera helburu hori beteko lukeena. Gogoratu zuten lehen bazegoela BTTren martxa bat jada desagertu zena, eta buelta bat ematea erabaki zuten. Estuñagan Mendi Taldeak egoki ikusi zuen ideia eta guztien artean Urkabustaiz Bira martxa sortu dute.

Era guztietako parte hartzaileentzako ibilbideak

Hasiera batean ezarri ziren helburuetako batzuk izan ziren edozein pertsonak parte hartu ahal izatea eta udalerriko herri guztietatik pasatzea. Udalerraren hedadurak eta, ondorioz, ibilaldiaren luzerak zaildu egin zuen bi helburuak lortzea.

Horregatik, hiru ibilbide sortu dituzte: luzea, 34,3km-koa, herri guztietatik igarotzen dena, Inoso eta bere aldapak barne; ertaina, 19,9km-koa, herri guztietatik bi izan ezik igarotzen dena; eta, azke-

nik, laburra, 8,5km-koa, haur, familia zein adineko jendearentzat ere egokia dena... Lehengoaren irteera 07:00etan izango da, bigarrena 09:00etan, eta hirugarrena 10:00etan.

Izenematea ekainaren 17an amaituko da

Izenematea ekainaren 17a baino lehen eman beharko da eta 5 euro ordaindu beharko dira. 6 urtetik beherakoek doan izango dute izenaematea. Horiek guztiek zenbakidun eskumuturreko bat jasoko dute zozketa batean sartzeko. Ez da irabazlerik egongo. Parte hartzeari eta gure herriez gozatzeari emango zaio lehentasuna.

Boluntarioendko deialdia

Antolatzaileek parte hartzeko deia egin diete herritarrei, "gure herriak ezagutzeko eta haietaz gozatzeko", bai eta ibilbidea seinalizatzeko, margotzeko, zein irteeran eta helmugan laguntzeko eta hornidura puntuetan aritzeko.

Antolatzaileek Kontzeju administratiboek eta Urkabustaizko Udalak baimenak eskatzerakoan emandako erraztasunak ere azpimarratu dituzte. "Lana asko erraztu digute eta, gainera, kontzejuak eskertuta daude euren herrietatik igarotzeagatik".

ZIRKU SOZIALAREN EMANALDIA OSTUÑO PARKEAN

Ekainaren 28an, Gasteizko Azirkarte eta Ikiriki Elkarteek, Galiziako Iguarte Fundazioaren Laguntzarekin, Zirkuko Sozialeko Ikuskizun Berrira Aurkeztuko dute Ostuño Parkean, 19:30ean.

Ekainaren 28an, 29an eta 30ean, dibertsitate funtzionala duten pertsonekin lan egiten duten Gasteizko kolektibo horiek Izarrako Ostuño parkean erakutsiko dute beren obra, baita Murgian eta Gopegin ere, Galiziako Iguarte Fundazioarekin batera. Herri batetik besterako ibilbidea oinez eta benetako asto pausoan egingo dute, astoekin batera joango baitira eta horiek ezarriko baitute nahi duten guztiei irekitako landa ibilaldiaren errotua.

15 eta 25 urte bitarteko 30 gaztek baino gehiagok hirugarren ikuskizuna estreinatuko dute. Antzezlan horretan parte hartzen duten lagunek eszenografia, musika eta jantziak sortzen parte hartu dute, era guztietako erabakiak hartuz eta sormena landuz.

Garapen pertsonala eta soziala

Ikuskizunak orekak, malabareak, akrobaziak eta sokekin egindako jauziak biltzen ditu, herritar guztien gozamenerako izango direnak. Artistek zirkuko sozialekin tresnarekin praktikatzen dituzte diziplina horiek, eta horrek haien garapen pertsonal eta soziala errazten du: autoestimua, adierazpena eta komunikazioa. Pertsona horietako batzuek dibertsitate funtzionala dute.

Astoekin oinez ibiltzea

Gainera, nahi duenak Izarra eta Murgia, edo Murgia eta Gopegi artean oinez egingo dituzten joan etorrietan parte hartu ahal izango du astoek lagunduta. Gazteak, hezitzaile taldea eta astoak egunero goizeko 10etan irtengo dira puntu bakoitzetik.

URKABUSTAIZKO FUTBOL TXAPELKETA, KIROLTASUN JAIA

EKAINAREN 15EAN URKABUSTAIZKO FUTBOL TXAPELKETA IZANGO DA, DENBORALDIARI AMAIERA EMATEKO DUELA URTE ASKOTATIK OSPATZEN DEN KIROL ETA JAI GIROKO HITZORDUA.

Lan eta Jolas elkarteak urte asko daromatza Urkabustaizko Futbol Txapelketa antolatzen, herriko futbol denboraldia urtero ixten duena. Futbol hitzordua baino askoz gehiago da, partidak, zozketak, herri bazkaria eta kontzertuak barne hartzen ditu-eta. Urkabustaizko eta beste udalerrri batzuetako herritar askoren egutegian markatutako eguna da.

300 jokalarik parte hartzea aurreikusten da, Haur Benjaminak, Benjaminak, Kimuak-Alebinak eta Kimuak-Infantilak (azken hori neskena bakarrik) kategoriatan banatuta. Futbol 5 eta Futbol 8 modalitateak uztartuko dituzte. Partiduak Ostuñoko zelaietan jokatu dira, Izarran. Udalerrriko eta Kuadrillako taldeez gain, edizio guztietan beste talde batzuk ere gonbidatzen dituzte, batzuetan Gasteizkoak, Otxandiokoak, Urduñakoak, Kantabriakoak... Talde hauek euren bertaratzea errepikatu nahi izaten dute txapelketa honetan sortzen den giro ona dela-eta.

Parte hartzaile guztientzako domina

Antolatzaileek sariak ematen dizkiete kategoria bakoitzeko lehenengo bi postuei, eta domina bana txapelketako parte hartzaile guztiei. Horrela, parte hartzaile guztien parte hartzea eta gozamina lehenetsi nahi dira. Antolatzaileek, gainera, jokalarien, entrenatzaileen eta ikusleen portaera ona bermatzeko lanketa handia egiten dute.

Partiduak goizean jokatu dira. Ondoren, bazkari herrikoia egingo da animazioz eta sari zozketez lagunduta, bertako eta kanpoko eliteko kirolarien ekipamenduekin eta bertako produktuekin. Eta arratsaldean, kontzertuak izango dira.

Gurasoen laguntza

300 parte hartzaile baino gehiago hartzen dituen egun handi hau antolatu ahal izateko, ezinbestekoa izaten da txosnaren muntaketan, belarra moztzen, zelaia pintatzen, azpiegitura garraiatzen, barran lan egiten eta beste hainbat zereginetan arduratu beharreko gurasoen laguntza.

ARABAKO BOLO JOKOAREN EUSKADIKO TXAPELKETA

EKAINAREN 8AN ARABAKO BOLO JOKOAREN EUSKADIKO 3. TXAPELKETA OSPATUKO DA GOIURIN. TXAPELKETA EGUN OSOAN ZEHAR EGINGO DA, MAILA GUZTIETAN.

III.EUSKADIKO TXAPELKETA

3º CAMPEONATO DE EUSKADI BOLO ALAVÉS

» GOIURI «

EKAINAK 8 JUNIO

ORDUTEGIA HORARIO

10:00 - 14:00

16:00 - 21:00

Kategoriak - Categorías

GIZONEZKOAK - MARCULHO EMAKUMEZKOAK - PERBENO GAZTEAK - JUVENILES

LEHENENGO BERTZAIKO SARIAK PREMIOS PARA LAS 11 PIRINENAS LEHENENGO BERTZAIKO SARIAK

ANTOLATZEALEK URSABAN LAGUNTZAILEK COLABORAN

Junta Administrativa de GOIURI

URKABUSTAIZ

BOLO FEDERAZIOA

Arabako Bolo Klubaren, Goiuriko Administrazio Batzarraren eta Urkabustaizko Udalaren laguntzarekin, Euskadiko Bolo Jokoen Federazioak antolatutako Arabako Bolo Jokoaren Euskadiko lehiaketa jokatu da berriro Goiurin.

Aurtengoa hirugarren edizioa izango da eta parte hartze handia espero da, aurreko urteetan bezala. Izan ere, 140 parte hartzaile inguruk gizonezkoen kategorian parte hartzea aurreikusten da; 60k emakumezkoetan eta beste 20k gazteetan.

Txapelketa 10:00etatik 14:00etara eta 16:00etatik 21:00etara jokatu da.

Banatuko diren sarien artean, nabarmentzekoa da brodatutako txapela banatuko dela kategoria bakoitzean sailkatutako lehen pertsonarentzat, eta garaikur bat emango zaiela bigarren eta hirugarren postuei. Gainera, 12 sari banatuko dira, emakumezkoetan zein gizonezkoetan, eta bost gazteenetan.

Aurreko edizioetan bezala, Arabako bolo jokoaz gozatzen duen publikoaren erantzun zabala espero da; zein, galdu beharrean, indarra eta interesa hartzen ari da gure geografian.

Cristina Ortega Juaristi

Ingeniaritza Aeronautikoa ikasi zuen Madrilgo Unibertsitate Politeknikoan, Ibilgailu Espazialean espezializatuta. Ondoren, Satelite bidezko komunikazioetako graduondokoa egin zuen zentro berean. NASAren Marterako hiru misiotan parte hartu du (Mars Science Laboratory, Mars 2020 eta Mars Sample Return), baita ESAren hainbat misiotan ere: Gaia (orain arteko izar-maparik handiena osatzen ari dena), Galileo (GPS Europarra), Copernicus (Lurraren behaketa Europaren mesedetan).

Gaur egun, Arabako Parke Teknologikoan egiten du lan, eta AVSko espazio-zuzendaria da. Bertan, etorkizuneko telekomunikazio-misioetarako, mikro-sateliteetarako, Ilargiaren esploraziorako, misio zientifikoetarako eta Marterako hurrengo misiorako garapen teknologikoko proiektu ugari zuzentzen ditu.

Estudió Ingeniería Aeronáutica con especialización en Vehículos Espaciales por la Universidad Politécnica de Madrid. Posteriormente hizo un postgrado de Comunicaciones por Satélite en el mismo centro. Ha participado en tres misiones a Marte de la NASA (Mars Science Laboratory, Mars 2020 y Mars Sample Return) y varias misiones de la ESA: Gaia (que está componiendo el mayor mapa estelar hasta la fecha), Galileo (GPS Europeo), Copernicus (Observación de la tierra en beneficio de Europa).

Actualmente trabaja en el Parque Tecnológico de Álava y es directora de espacio en AVS donde dirige numerosos proyectos de desarrollo tecnológico para las futuras misiones de telecomunicaciones, micro-satélites, exploración de la Luna, misiones científicas y la próxima misión a Marte en la que se planea traer muestras de vuelta a la tierra para ser estudiadas en Euskadi.